

DET KONGELIGE
KULTUR- OG KIRKEDEPARTEMENT

Bispemøtet
Postboks 799 Sentrum
0106 Oslo

Kirkerådet
Postboks 799 Sentrum
0106 Oslo

Deres ref

Vår ref
2009/00602 KIA TBH

Dato
08.06.2009

Styrking av presesfunksjonen og opprettelse av tolvte bispeembete

I tilknytning til arbeidet med demokratireformen i Den norske kirke har Bakkevigutvalget, Bispemøtet og Kirkemøtet gått inn for å styrke rammebetingelsene for utøvelsen av vervet som Bispemøtets preses. Bispemøtet ba i brev 2. februar 2009 regjeringen om å etablere et tolvte bispeembete i Den norske kirke med presesfunksjonen som hovedoppgave, jf. Bispemøtets vedtak i BM sak 03/09. Bispemøtet påpekte også at en rekke spørsmål og detaljer krever nærmere utredning.

Kultur- og kirke departementet har i Ot.prp. nr. 34 (2008–2009) gått inn for å styrke presesfunksjonen i Bispemøtet, herunder å opprette et tolvte bispeembete, jf. også St.prp. nr. 39 (2008–2009). Proposisjonene ble 27. april 2009 behandlet i henholdsvis Odelstinget og Stortinget, jf. Innst. O. nr. 57 (2008–2009) og Innst. S. nr. 183 (2008–2009).

Stortinget uttrykte støtte til å styrke presesfunksjonen og å opprette et tolvte bispeembete. Samtidig ble det påpekt at flere spørsmål i saken må avklares i den videre prosessen. Stortinget ba om å få en sak om styrking av presesfunksjonen tilbake når Den norske kirke har tatt stilling til hvilke modeller den mener er mest aktuelle.

Departementet tar sikte på å legge hovedspørsmålene i saken fram for Stortinget før årsskiftet, etter at saken er behandlet i kirkelige organer. Vi vil be om at Bispemøtet og Kirkemøtet gir uttalelse og tar stilling til blant andre følgende spørsmål:

1. Hvilke oppgaver skal den tolvte biskopen ha?

Formålet med å opprette et nytt bispeembete er i første rekke å styrke

presesfunksjonen, og det nye bispeembetet skal ha presesfunksjonen som fast oppgave. Samtidig synes det å være enighet om at det nye bispeembetet skal ha forankring i en konkret tilsynstjeneste. En mulighet vil være at preses får et geografisk avgrenset tjenstedistrikt, men preses kan også ha tilsyn med særskilte virksomheter som for eksempel døvemenighetene, Sjømannskirken og feltprestene. Spørsmålet om hvilke oppgaver som skal ligge til preses gjør det nødvendig å vurdere forholdet mellom preses og de andre biskopene, særlig relasjonen mellom preses og en eventuell stedlig/regional biskop dersom det opprettes et geografisk avgrenset tjenstedistrikt.

2. Hvordan skal en ny preses utpekes?

I dag er det biskopene som selv velger preses blant de sittende biskopene. Et første spørsmål er om også andre enn de sittende biskopene skal kunne nomineres og/eller være valgbare. Departementet legger til grunn at kirkelig statsråd inntil videre vil måtte utnevne preses til det nye bispeembetet. Rettslig sett vil det dermed ikke lenger være et valg i Bispemøtet som utpeker preses. Et annet spørsmål er om andre enn biskopene skal kunne nominere, avgi stemme/uttalelse osv. når ny preses skal utpekes. Disse problemstillingene blir mest påtrengende dersom også andre enn de sittende biskopene skal kunne velges, men de er etter departementets oppfatning også relevante selv om preses bare skal kunne velges blant biskopene.

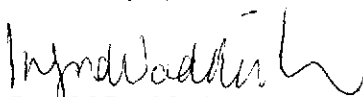
I dag velges preses for en periode på fire år. Det må tas stilling til om det er ønskelig med utnevning i åremål dersom prestedtjenesten blir et eget embete. Hvis det bare er de sittende biskopene som skal være valgbare, vil spørsmålet formodentlig bli mindre aktuelt enn dersom kretsen av valgbare utvides. I tilfellet preses skal utnevnes på åremål, bør en tenke gjennom hvilken tjeneste preses eventuelt skal gå inn i etter at presesperioden er avsluttet.

3. Hvor skal preses lokaliseres?

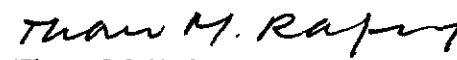
Uavhengig av om det opprettes et eget geografisk tjenstedistrikt for preses må en avgjøre hvor preses skal lokaliseres og ha sitt arbeidssted.

Vi ber om uttalelse i saken innen 25. november 2009.

Med hilsen

Ingrid Vad Nilsen e.f.
ekspedisjonssjef

Thom M. Rafoss
avdelingsdirektør